17.2.2025

Lausunto

Kauppapuutarhaliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston U2/2025 vp -kirjelmästä ja toteaa seuraavaa:

Valtioneuvoston kirjelmässä esitetyt ehdotukset muutoksiksi yhteisen maatalouspolitiikan asetuksiin (EU) N:o 1308/2013, (EU) 2021/2115 ja (EU) 2021/2116 ovat erittäin tervetulleita ja tarpeellisia. Ehdotukset vahvistavat viljelijöiden asemaa elintarvikeketjussa ja edistävät oikeudenmukaisempia kaupallisia menettelyjä.

Erityisesti pidämme tärkeänä seuraavia kohtia:

Viljelijöiden sopimusaseman parantaminen: Ehdotukset, jotka koskevat kirjallisten sopimusten pakollisuutta ja yli kuuden kuukauden sopimuksiin sisällytettäviä tarkistuslausekkeita, ovat merkittäviä askelia kohti viljelijöiden aseman vahvistamista. Toisaalta viljelijöiden kynnys irtisanoa sopimus, mikäli heidän pyyntönsä sopimuksen tarkistamisesta hylätään, on korkea, sillä neuvotteluiden osapuolet eivät välttämättä ole yhtä vahvoja.

Uudet kaupalliset menettelyt: Komission ehdottamat vapaaehtoiset ilmaisut, kuten "reilu" ja "oikeudenmukainen", saattavat lisätä läpinäkyvyyttä ja luotettavuutta elintarvikeketjussa, mutta miten näiden ilmaisujen todenperäisyys varmistetaan?

Tuottajaorganisaatioiden roolin vahvistaminen: Ehdotukset, jotka mahdollistavat tuottajaorganisaatioiden toiminnan useilla aloilla ja ilman virallista tuottajaorganisaatioasemaa, lisäävät joustavuutta ja yhteistyömahdollisuuksia.

Sovittelumekanismin perustaminen: Jäsenvaltioiden velvoite perustaa sovittelumekanismi on tärkeä askel kohti selkeämpää ja oikeudenmukaisempaa sopimusprosessia.

Kestävyystavoitteet: Viljelijöille asetetaan ostajien puolelta joka tapauksessa jatkuvasti uusi kestävyyteen ja kestävyysraportointiin liittyviä tavoitteita ja vaatimuksia, oli niitä kirjattu asetuksiin tai ei. Viljelijöiden tahtotila on tietenkin vastata kuluttajien toiveisiin kestävyyden kaikilla osa-alueilla, mutta ostajien vaatimukset raportoinnista ovat yksipuolisia ja vaativat jopa kohtuuttoman paljon viljelijän työaikaa.

Pääosin valtioneuvoston kirjelmässä esitetyt muutokset ovat hyvin perusteltuja ja tukevat viljelijöiden aseman parantamista elintarvikeketjussa. Kannatamme näitä ehdotuksia, jos ne edes hitusen parantavat tuottajan asemaa se on aina kotiinpäin.

Kauppapuutarhaliitto ry
Toiminnanjohtaja Niina Kangas
niina.kangas@kauppapuutarhaliitto.fi